

Nyertes pályázat a Mártélyi-holtág élőhelyvédelmi rehabilitációjára

Igazgatóságunk a Kiskunsági Nemzeti Parkkal és a DALERD Zrt-vel közösen nyújtott be pályázatot 2011. szeptember 28-án a Mártélyi Holt-Tisza rehabilitációjának megvalósítására. A pályázat elbírálásáról, a támogatási döntésről 2012. június 26-án a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (NFÜ) küldött értesítést igazgatóságunknak. Ennek értelmében 54 millió 356 ezer forint fordítható az előkészítésre (tervezés), 938 millió 460 ezer forint a megvalósításra. Az elnyert támogatás 100 százalékos intenzitású. A megnyert pályázat háttérét, a kiváltó okokat és tartalmi elemeit mutatjuk itt be.

A holtág kialakulása, jellemzői

A Mártélyi Holt-Tisza a folyószabályozási munkák során az 1889–1892 között végrehajtott, 86. számú átmetszéssel alakult ki. Az U alakú holtág a Tisza balparti hullámterén helyezkedik el a 206,880 és 209,100 fkm szelvények között, hossza 4,6 km, szélessége ~ 100 m, területe 46 ha, átlagos vízmélysége 2 m, víztérfogata ~ 920 ezer m³. (Forrás: Magyarország holtágai. Dr. Pálfi Imre, Budapest, 2001.)

Vízpótlását természetes úton az árvi-cek, kisvíznél az alsó végén található vízkivételi mű biztosítják.

A holtág része az 1971-ben létesült Mártélyi Tájvédelmi Körzetnek, továbbá 1979 óta szerepel a Ramsari egyezmény területeinek jegyzékében, s 2000-től tagja az európai uniós Natura 2000 hálózatnak. A Tisza menti holtágak közül kiemelkedik gazdag élővilágával, tájképi adottságával, sokoldalú hasznosításával.

Vízminőségi kérdések, a projekt indokoltsága

A Mártélyi-holtág a szabályozást követően elszakadt a főmedertől, végei gyorsabban feltöltődtek, részlegesen kiszárad-

Élőhelyvédelem és helyreállítás; élettelen természeti értékek védelme; vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése

tak, majd megkezdődött erdősödése. Ma a holtágban a természetes vízmozgás igen csekély, csak a Tisza nagyobb áradásai töltik fel a medret időszakosan, illetve vízhiányos időszakban az alsó végén található vízkivétel öntözési célú vízkészletet emel a folyóból.

Felszíni hozzáfolyás a Darvasszék–Mártélyi csatornán keresztül érkezik, amelynek vízminőségi paramétereit a mezőgazdasági eredetű diffúz szennyezések és a mártélyi szennyvíztelep tisztított használtvizei befolyásolják. Ugyancsak kedvezőtlen a holtág partján kialakult üdülőövezet illegális szennyvizeinek infiltrálódása.

A felsorolt szennyező források hatására a Mártélyi-holtág vízének minősége oxigénháztartás szempontjából (V. o.) „erősen szennyezett víz”, tápanyagháztartás szempontjából és egyéb jellemzők te-

kintében (IV. o.) „szennyezett víz”, míg bakteriológiai szempontból (III. o.) „tűrhető víz” kategóriába sorolható.

Az áradások és az antropogén hatások következtében jelentős a lágyiszap-képződés a mederaljazaton, és a szerves anyag felhalmozódása a víztérben. A meder feliszapolódása, az üledék szerves anyag-tartalmának állandó növekedése felgyorsítja a víztest szukcessziós folyamatait, természetes öregedésének ütemét. A szennyezéseket, az eutrofizáló hatásokat a holtág mint vízi környezeti rendszer már egyre nehezebben képes kivédeni. A vízminőség romlásával a víztér, mint élőhely instabillá válik, a vízi életközösség természetes diverzitása csökken, egyre inkább a nagy tűrőképességű fajok törnek előre, ennek egyik jele a rucaöröm-túlprodukción, amely további környezeti problémákat okoz (oxigénhiány), időszakosan a vízi fauna részleges pusztulása is bekövetkezhet.

A probléma másik oka a nem elegendő mértékű vízpótlásból, a gyenge vízáramlásból ered. A feliszapolódás hatására a csökkenő vízmélységű állóvízben a víztér gyorsabban melegszik fel. Az átöblítés, a frissvíz mértéke nem elegendő a túlzott táplálék csökkentéséhez. A tömegesen elszaporodó növényzet elhalt és lebomló részei anaerob állapotokat idéznek elő a víztérben. Az élőhelyek eltűnése, degradálódása a természetes biológiai sokszínűség csökkenésével jár.

A rehabilitáció célja

A holtág ökológiai állapotának javításához, természetes életközösségeinek, kiemelten a védett és közösségi jelentőségű fajok és élőhelyek fenntartásához a legfontosabb feladat a víztér öntisztuló folyamatainak helyreállítása, természetes vizes élőhelyeinek rehabilitációja. Ennek célja, hogy a holtág vizébe kerülő tápanyagokat csökkentse, a diffúz és pontszerű szennyező forrásokat kizárja, illetve megteremtse a frissvízpótlás leggazdaságosabb módját.

(Folytatás a 2. oldalon)

Nyertes pályázat a Mártélyi-holtág élőhelyvédelmi rehabilitációjára

(Folytatás az 1. oldalról)

Cél továbbá, hogy új megközelítésben tegye lehetővé az idelátogatók számára az ökoszisztéma megismerését. Mindezek érdekében a Mártélyi Holt-Tisza rehabilitációjára komplex programot dolgoztunk ki.

A tápanyagtartalom csökkentésének lehetőségei

A holtág további életének szempontjából a szerves anyag-terhelésének csökkentése kiemelt feladat. A tervezett beavatkozások fenntarthatósága csak a kedvezőtlen antropogén hatások kizárásával vagy mérséklésével érhető el, ezért szükséges a Mártély–Darvasszéki csatornán keresztül a tisztított szennyvíz beeresztésének leválasztása és a part menti üdülőövezet csatornázása, illetve az illegális szennyezések feltárása és megszüntetése. Meg kell oldani a holtágba bevezetett – a mártélyi szennyvíztisztító telepről kikerülő – tisztított szennyvizek más irányú elvezetését.

A holtág vízminőségének javítása érdekében a Mártély–Darvasszéki csatorna hullámtéri szakaszának áthelyezését zárt csatornába tervezzük megvalósítani, ezáltal a diffúz és pontszerű szennyező források okozta tápanyagterhelés megszűnik. A zárt csatorna biztosítja a zavartalan üzem, továbbá a fenntartási költségei is kisebbek, hiszen az árvizek okozta feltöltődés nem okoz problémát.

A Mártélyi Holt-Tisza közigazgatásilag Hódmezővásárhelyhez tartozik. Az üdülőterület szennyvízcsatorna gyűjtőhálózatának kiépítését is a városnak kell megoldania. Átmeneti intézkedés született az üdülőingatlanok szennyvizeinek zárt tárolókban történő gyűjtésére és elszállítására. Ez az átmeneti megoldás hatékony a beszivárgó szennyezés felszámolásában, a projekt fenntarthatóságát így az üdülőterület használói nem befolyásolják hátrányosan.

A vízminőség javítása gravitációs vízpótlással

A jelenlegi adottságok mellett a holtág vízkészlete értelemszerűen minden olyan árvizes időszakban cserélődik, amikor az egész hullámtér víz alá kerül. A nagyvízi előntések átlagosan 6–8 évenként követik egymást, s ezen alkalmakkor az egész hul-

lámter víz alá kerül, azaz sem az üdülőterület, sem a holtág nem használható. A vízbetáplálás és a víztér átöblítése a tápanyagok eltávolításának hatékony, s mindemellett költségkímélő eszköze lehet. A hosszabb időszakon keresztül, az eddigénél nagyobb mennyiségben beáramló friss víz a vízteret kedvező állapotban tartja, a már keletkezett lágyiszapban zajló anyagcsere-folyamatokat természetes úton az oxigén általi lebomlás irányába mozdítja.

Ennek elérése érdekében a holtág északi végénél gravitációs vízbevezető műtárgyat és bukót szükséges építeni, a déli végénél lévő zsilipes műtárgyat felújítani, így a folyó megfelelő vízállásos időszakait kihasználva lehetővé válik a vízpótlás és a vízmozgás biztosítása.

Természetvédelmi kérdések a rehabilitációs fejlesztésben

A természetvédelmi területen elhelyezkedő holtág rehabilitációja során az ismertett vízgazdálkodási megoldások elsősorban vízminőséget javító intézkedések. Ezek közvetett eredményeként a holtág és közvetlen környezetének az élőlényei (állatok, növények) életfeltételei is javulni fognak. Fontos cél lehet – különösen az oktatás területén – a védett élőlények természetes bemutatása az év különböző időszakaiban. Ennek tervezett

eszköze egy vízi tanösvény kialakítása és bejárása feltételeinek megteremtése. A csónakkikötők, a tanórahely lehetőséget teremtenek, hogy tavasztól késő őszig az adott időszak természeti értékeit az ide látogatók megismerhessék, szakmai vezetéssel felfedezhessék.

A Mártélyi Holt-Tisza rehabilitációjának kezdeti lépéseit megtettük, a tervezési fázis eredményei után megkezdődnek a kivitelezési munkálatok, amelyek várhatóan 2014 végére fejeződnek be. A projekt eredményeként az egyik legszebb holtágunk vízminőségi gondjai megoldódnak, hasznosítása új elemekkel bővül.

A rehabilitáció főbb elemei:

1. Vízkivételi műtárgy, partvédelem
2. Vízbevezető csatorna
3. Energiatörő (csillapító) műtárgy
4. Bukó műtárgy
5. Meglévő zsilipműtárgy rekonstrukciója
6. Átvezető csatorna rézsűvédelemmel
7. Csónakkikötők (2)
8. Szabadtéri tanórahely
9. Iszapmentesítés
10. Partélszabályozás
11. Partmagasztás
12. Elektromos energiaellátás, irányítástechnika (új és meglévő műtárgyaknál)
13. Kezelőút stabilizálása
14. Tisztított szenny- és csapadékvíz-elvezető csatorna
15. Kisműtárgyak (tervezett új nyomvonal, Mártély–Darvasszéki csatorna)
16. Tereprendezés a műtárgyak környezetében.

Fiala Károly

Épületenergetikai korszerűsítések

A Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretében megújuló energia felhasználására, valamint épületenergetikai korszerűsítésekre lehetett pályázni az Új Magyarország Fejlesztési Terv keretében. A projekt keretében megvalósuló fejlesztések csökkentik az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, amivel hozzájárulnak a fenntartható fejlődés, az élhetőbb környezet és a környezetvédelem célkitűzéseinek megvalósításához.

Igazgatóságunk hőmezővásárhelyi szakaszmenőksége épületenergetikai fejlesztésére projektjavaslatot nyújtott be, mely pályázat uniós forrásból is finanszírozott 88 millió 589 ezer 880 forint vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A kivitelező Békés Drén Kft. számára 2012. május 15-én adtuk át a munkaterületet, a felújítás május 17-én megkezdődött, s 2012. október elsejéig be is fejeződik. Először a falszerkezetek hőszigetelésére volt szükség, mert annak addigi mértéke a jogszabályi minimum értéket sem elégitette ki. Ugyanez igaz volt a nyílászárókra is, ezért azokat hőszigetelt üvegezésűre cserélték, az ablakokra redőnyök kerültek.

Majd a kazánok és radiátorok cseréje következett az addigiak állapota, életkora, üzemeltetési költsége és karbantartási igénye miatt. A világítás is rendkívül elavult technológiájú volt, az izzós lámpák igen rossz hatásfokkal rendelkeztek, így ezek helyére ledes világítótestek kerültek.

A padlástér szigetelése is megkezdődött már. E munkafolyamat elkészültével a projekt befejeződik. (A fotókon – Saturex Kft. – lent: a vásárhelyi épület külső mun-

kálatai után meg is szépült a homlokzat.)

Igazgatóságunk a szegedi központi irodaház épületenergetikai fejlesztésére is nyújtott be projektjavaslatot, mely pályázat 95 millió 649 ezer 532 forint vissza nem térítendő támogatásban részesült.

A kivitelező Borgula–Clean Star Konzorcium számára 2012. június 22-én adtuk át a munkaterületet, a felújítás néhány nappal ezután meg is kezdődött és várhatóan október 1-ig tart majd.

A Stefánia 4. sz. alatti központi irodaház nyílászáróit a vállalkozó nagy részben már felújította, kicserélte, hiszen a régiek elhasználódtak, egyrétegű üvegezésük nem szigetelt kellőképpen.

A padlástér és a tető szigetelése csak részben, minimális anyagáfordítással történt meg a tetőszerkezet 30 évvel korábbi átalakításakor, így most annak tökéletesítése is folyamatban van.

Cserélték a régi típusú irodai radiátorokat, majd ezt követi a kazánok cseréje és a kémény felújítása. Az irodák világítása is túl elavult már, ezért heteken belül ledes világítótestek kerülnek a mostani izzósok helyére.

(A jobb oldali fotókon – Nagyszöllösi Nóra felvételein – felújítás alatti külső ajtószármak és kibontott ablak jelzi a változást.)

Mindkét projekt célja csökkenteni a jövőbeni üzemeltetési költséget, az üvegházhatású gázok kibocsátását és a karbantartási, javítási költséget.

Az üzemelési költség csökkentésén túl lényeges szempont az is, hogy a modernizációval minden bizonnyal az épületet használó dolgozók komfortérzete is növekszik majd.

Magyarossy Nóra

Beszámoló az MHT XXX. Országos Vándorgyűléséről

A Magyar Hidrológiai Társaság 2012. július 4–6. között rendezte meg jubileumi, XXX. Országos Vándorgyűlését Kaposváron, az egyetemen, amelyre igazgatóságunktól is érkeztek résztvevők – dr. Kozák Péter, a Szegedi Területi Szervezet elnöke, Priváczkíné Hajdu Zsuzsanna, a Szegedi Területi Szervezet titkára, e sorok írója az MHT Ifjúsági Bizottságának elnökeként és előadónk: Herceg Árpád és Sági Rajmund. Dr. Fekete Endre személye és előadása is erősítette az ATI-VIZIG-től érkezett csapatot.

Herceg Árpád „A Pálfi-féle aszályindex (PAI) alkalmazhatóságának kiterjesztése” c. előadásával az igazgatóságunknak a Délkelet-európai Aszálykezelési Központ (DMCSEE) projektjében való részvétele eredményeként kidolgozott, ún. PaDI aszályindexet mutatta be. Az index kiszámításának elméleti alapjain kívül bemutatta a délkelet-európai régióra meghatározott PaDI területi eloszlását. A már bekövetkezett események vizsgálatán túlmenően az előadó előrevetítette a lehetőségét annak, hogy az aszályindex milyen módon alkalmas az aszály előrejelzésére is. (A témával kapcsolatos további információk a következő weboldalon olvashatók: <http://ativizig.hu/projektx/dmcsee.aspx>)

Sági Rajmund készülő doktori munkájából adott elő „Rövidebb Tisza-szakasz hidromorfológiai vizsgálata részletes terepi mérésekkel” címmel. Az előadásban a Tisza egy reprezentatív – Mindszent város alatti – szakasza hidromorfológiai állapotának és idő-

beli állapotváltozásának jellemzéséről hallhatunk. A hidrodinamikai és hidromorfológiai paraméter-eloszlás számításán és ábrázolásán kívül, a folyó mért vízjárás tartományában a görgetett és lebegtetett hordalékszállítás meghatározását, illetve a folyószakaszon található mederformák alakitani és morfológiai jellemzőinek eredményeit is szemlélte. Példát láthattunk arra, hogy a piacon jelenleg kapható finom beállítású műszerekkel és eszközökkel ma már mennyivel gyorsabb és részletesebb felmérésre és adatelemzésre vagyunk képesek, mint korábban.

Dr. Fekete Endre „A termálenergia-hasznosítás környezeti hatásai” címmel tartott előadást. Az előadó az energiahordozó, a használt termálfelvezető vizekre és azok életközösségeire kifejtett hatásainak bemutatásakor beszélt a Kurca főcsatorna makrofita állományának tavalyi túlszaporodásáról is. A manapság nagyon is aktuális káros környezeti hatások mérséklésének lehetőségeivel és pár humoros megjegyzéssel kísérve, igazán tartalmas előadást hallhattunk, melyhez jónéhány hozzászólás is érkezett.

A kétnapos rendezvényen 11 témakörben mintegy 150 előadás hangzott el. A résztvevőknek lehetőségük volt arra, hogy a különböző szakterületekhez kapcsolódó témákba belehallgathassanak, illetve hozzászóljanak, kérdezhessenek kötetlen légkörben. A rendezvény alkalmat adott az ország különböző pontjairól érkező szakemberek megismerkedésére és eszmecserejére is.

Zsóri Edit

„A világ szomjas, mert mi éhesek vagyunk”

Ahogy hagyományosan minden évben, így 2012-ben is megemlékezett Igazgatóságunk és a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Területi Szervezete a Víz Világnapjáról. Ezen alkalomból gyűltek össze március 22-én az Igazgatóság dolgozói, valamint az MHT Szegedi Területi Szervezetének tagjai, az Igazgatóság társszervezeteinek meghívott vendégei. Az ünnepélyt dr. Kozák Péter, az ATI-VIZIG igazgatója, az MHT Szegedi Területi Szervezetének elnöke nyitotta meg köszöntőjével.

Az ünnepi beszédet, mely az ENSZ által kiadott idei, a címben idézett jelmondatához kapcsolódott, Kádár Mihály műszaki igazgatóhelyettes mondta. Előadásában hangsúlyozta a víz jelentőségét, azt, hogy nincs az életnek olyan területe, melyhez ne kelle-ne a víz.

Gyakorlati példákkal szemlélte, hogy bizonyos élelmiszerek előállításához, melyeket minden nap fogyasztunk, mennyi víz kell: 1 kg gabona előállításához 1500 liter, 1 kg húshoz 15000 liter, 100 g csokoládéhoz 2400 liter, 1 pohár narancsléhez 170 liter vízre van szükség.

Ahhoz, hogy kész élelmiszer álljon rendelkezésünkre, rengeteg víz kell a különböző előállítási fázisoknál (öntözés, gyári folyamatok stb.). Egy ember napi élelmiszer-szükségletéhez kb. 3000 liter vízre van szükség!

Szintén elretentő adat, hogy amíg egy átlagos amerikai állampolgár napi kb. 500 liter vizet, egy magyar állampolgár napi kb. 150 liter vizet használ el, addig egy afrikai család csak napi 12 liter vízből gazdálkodik (alsó kép). Kiemelte azt a fontos tény-t, hogy napjainkban a Föld teljes vízkészletének kb. 70 %-át mezőgazdasági célokra használja el az emberiség.

Az ünnepséget prezentáció zárta, mely képekkel, adatokkal illusztrálta a víz fontosságát. „A víz megújuló erőforrás, de véges!” Vigyázzunk rá!

N. N.

Zsilipes műtárgy és szivattyúállás épül a Cigánykaéri főcsatornán

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság a „Magyarország–Románia Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007–2013” keretében román partnerével pályázatot nyújtott be a közös érdekeltsgű belvízvédelmi szakaszok vízkárok elleni biztonságának fokozására, és a hozzájuk tartozó őrházak infrastrukturális fejlesztésére (DEWIPS - HURO/0802/106.). A Támogatási Szerződés aláírására az ATI-VIZIG és a Közös Szakmai Titkárság (JTS) között 2011-ben került sor.

A projekt átfogó célja a Maros menti belvízi öblözetek vízkárok elleni biztonságának fokozása. Közvetlen célja többek között a főcsatornák vízkormányzó műtárgyainak felújítása négy helyszínen, valamint egy új műtárgy építése (a Cigánykaéri főcsatorna 0+343 km szelvényében) a következők szerint:

Főcsatornák műtárgyainak építése:

– Cigánykaéri főcsatorna 0+343 km szelvényében zsilipes műtárgy és szivattyúállás építése

A fotókat Romsits Zoltán készítette

Főcsatornák műtárgyainak felújítása:

- Cigánykaéri főcsatorna 14+936 km szelvényében lévő zsilipes műtárgy felújítása
- Kutaséri főcsatorna 0+038 km szelvényében lévő zsilipes műtárgy és szivattyúállás felújítása
- Kutaséri főcsatorna 4+990 km szelvényében lévő zsilipes műtárgy felújítása
- Kutaséri főcsatorna 32+033 km szelvényében lévő zsilipes műtárgy felújítása.

A „11.07. Sámson–Élvízi belvízvédelmi szakasz csatornaórtelepeinek infrastrukturális fejlesztése és főcsatornák vízkormányzó műtárgyainak építése, felújítása” tárgyban lefolytatott lözbeszerzési eljárást követően a főcsatornák vízkormányzó műtárgyainak építésére, felújítására az ATI-VIZIG a BAJÉR Építőipari és Szolgáltató Kft.-vel kötött szerződést. A kiviteli tervek jóváhagyása után, 2012 augusztusában a kivitelezési munkák megkezdődtek. A beruházás műszaki ellenőre Bába János (ATI-VIZIG), a beruházás összköltsége 224 ezer 990 EUR + ÁFA, a végteljesítés határideje 2012. november 30.

Kiss Csongor

Bemutakozik: Martonosi Attila

Kedves Olvasó!

Martonosi Attila vagyok, 1990-ben születtem Szegeden.

Gátórként dolgozó Édesapám mellett lehetőségem nyílt már gyerekkoromban tekintést nyerni a vízügy működésébe.

Én 2010. szeptember 1-én kezdtem pályafutásomat a vízügynél, azon belül is a Vízügyi Történelmi Emlékhelyen. Nagy örömmre szolgált, hogy kedves elődöm, Miklós János nyugdíjba vonulását követően jómagam tölthetem be helyét a múzeumban.

Igaz, tanulmányaimat a Vedres István Építőipar Szakközépiskolában fejeztem be,

mint építész, de mindig nagy érdeklődést mutattam a vízügy iránt, és mivel viziges „múltam” is volt, remek lehetőségnek láttam, hogy csatlakozzak ehhez a kis „családiás” csapathoz.

Ezt az érzést erősítette az is, hogy korábban dolgoztam már ár- és belvízvédekezésen, és roppant izgalmasnak találtam! Ezért nem is volt kétséges, hogy itt van az én helyem.

Szabadidőmben, mint minden fiatal, szeretek a barátaimmal, családtagjaimmal lenni, hobbim pedig a számítástechnika, számítógépes grafika.

És persze, szeretem élvezni az életet... ;)

Az 1879-es szegedi nagyárvízre emlékeztünk

„A városlakók több alkalommal vészeltek át árvizek okozta nehéz napokat, heteket, sokszor hónapokat, de nem sejtették, hogy 1879 márciusa során mennyi emberi élet szakad ketté, hogyan tűnnek el a tajtékos vízben, hányan válnak hajléktalanná és hogyan válik romhalmazzá, tűnik el néhány óra alatt szeretett városunk.” – írta a Nagyárvízről szóló korábbi megemlékezésében Miklós János kollégánk.

Az ATI-VIZIG minden évben megemlékezik a Szeged város és lakói életét meghatározó katasztrófáról.

Immár 133 éve, hogy március 12-én hajnali fél 2-kor Szeged városát romba döntötte az árvíz. Ezen eseményre emlékeztünk vissza Zsóri Edit mérnök kollégánknak előadásával. 18 éve hagyomány, hogy a nagyárvíz évfordulóján az ATI-VIZIG szolgálatában folyamatosan kiemelkedő teljesítményt nyújtó kollégáknak (a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi 33-as tv. 77. §-a, valamint az Igazgatóság Alapító Okirata alapján) az Igazgatóság vezetősége elismerése jeléül az *Alsó-Tisza Vidékért Emlékérm*t adományozza.

Minden évben az Igazgatóság dolgozóiból álló kuratórium titkos szavazással választja ki azon kollégát (egy évben max. négyet), aki a plakettet átveheti. Az alapítás évétől eddig 58-an részesültek a kitüntetésben. Az idén hárommal egészült ki a kitüntettek köre.

Benyó György, a Szentesi Szakasz-mérnökség gátbiztosa

1982. december 16-án került az Alsó-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság Szentesi Szakasz-mérnökségére, ahol szolgálati helyén, a 11.08-as Papgáti őrzésben édesapjától vehette át a stafétát a gátori hivatás továbbvitelére. 1991. május 22-től a 11.08-as árvízvédelmi szakasz gátbiztosa lett. A védszakaszához tartozó gátorokat összetartja, munkájukat megszervezi és kiváló kapcsolatot tart fent velük mint munkatárs és mint magánember is.

Folyamatosan szerepet vállal a gátorok szakmai-gyakorlati képzésében. Részt vett már számtalan védekezésben, ahol dicséretes munkát végzett. A 2000. évi és a 2006. évi rendkívüli árvízvédekezésben is bizonyította kiemelkedő rátermettségét, hiszen a soha nem látott nagyságú árvizek által hozott problémákat is kiválóan megoldotta. Elmondható, hogy mind szakmai, mind emberi értékeivel hozzájárul az Igazgatóság sikeres működéséhez.

Jenei Gábor, a Szegedi Szakasz-mérnökség munkaügyi és szociálpolitikai ügyintézője

1970. szeptember 7-én lépett be a Szegedi Szakasz-mérnökséghez technikus gyakornoki beosztásban. 1971–1976 között közvet-

A fotón bemutatásuk sorrendjében, balról jobbra örökítette meg a kitüntetettek Fiala Károly

len munkairányítóként részt vett többek között a Köröséri főcsatorna rehabilitációs munkáiban, valamint a szegedi partfal beruházási munkáján. 1976-ban áthelyezéssel került a Munkaügyi Osztályra, ahol 10 évet dolgozott. 1986-ban újra a Szegedi Szakasz-mérnökség állományába került munkájáért főlódadi beosztásba.

Számos ár- és belvízvédekezésben vett részt a Tiszán és a Maroson, valamint a Körösökön, kezdetben a Védelmi Osztag tagjaként, majd a 11.06. árvízvédelmi szakasz műszaki adminisztrátoraként. 1996 óta társadalmi megbízatásúként látja el az Igazgatóságon működő szakszervezet SZB-titkári tisztségét. Közvetlen főnökeivel, munkatársaival kapcsolata kiváló, igazi közösségi ember.

Elismerései: 1983 – Kiváló Dolgozó; 2000 és 2002 – Árvízi Emlékplak és Emlékérem; 2006 – Árvízi Emlékérem.

Kovács János, a Szegedi Szakasz-mérnökség gátbiztosa

1970. január 14-én lépett be a Szegedi Szakasz-mérnökségre, mint vízholdó, majd később figuráns és segédgátor lett. 1972. február 1-én gátorként került a Baks-Dongéri gátorjárásban. A gátcsatornaári tanfolyam elvégzését követően sikeres vizsgát tett motorfűrész kezelésből, motoros cserjevágó kezelésből és szivattyútelepi gépkezelésből. Magánszorgalomból megszerezte a mezőőri és vadgazdálkodási technikus képesítést is.

Rátermettségének és szorgalmának köszönhetően 1996-ban ki nevezték a 11.02. árvízvédelmi szakasz gátbiztosának. Az évek során több sikeres védekezési munkában vett részt. N. N.

Víz világnapi kerékpártúra

A Víz Világnapja alkalmából Igazgatóságunk és az MHT Szegedi Területi Szervezete 2012. március 23-án kerékpáros szakmai túrára csábította az ATI-VIZIG dolgozóit és a Hidrológiai Társaság tagjait.

A 24 km-es kerékpártúrára az Igazgatóság székháza elől indulunk, az újszegedi gátorháznál és a tiszaszigeti „mélypontnál” rövid pihenőt tartottunk, végül a Vízügyi Történelmi Emlékhelyen értünk célba.

A pihenők során a túrával érintett térséghez kapcsolódó előadásokat hallhattak a résztvevők. Sári Csaba (ÁFO, a képen) az újszegedi gátorháznál beszélt nekünk a 11.06. árvízvédelmi szakaszt érintő fejlesztésekről.

(Folytatás a 7. oldalon)

Víz világnapi kerékpártúra

(Folyt. a 6. oldalról)

A Sári Csaba által bemutatott projektről az érdeklődők bővebben olvashatnak az ATI-VIZIG honlapján a Projektek menüpont alatt.)

Magyarország legmélyebb földrajzi pontjánál Kováts Zsuzsa (PBO) mesélt nekünk a torontáli részen a trianoni határ megvonása után kialakult Maros bal parti és újszegedi vízrendszerről, valamint a „Menjünk Kukutyinba zabot begyézni!” c. történetről.

A túra végén pedig a résztvevőknek lehetőségük volt a vízügyi múzeum megtekintésére, illetve Martonosi Attila, az emlékhely gondnoka által tartott tárlatveze-

sonló, szakmai programokkal tarkított túra megszervezését jövőre is. (A rendezvény fotóit Nagyné Baka Eszter és Vigh Máté készítette.)

tésen vehettek részt.

A nagy érdeklődésnek örvendő biciklitúráról sok pozitív visszajelzést kaptunk.

Ezen felbuzdulva a szervezők tervezik egy hasonló, szakmai programokkal tarkított túra megszervezését jövőre is. (A rendezvény fotóit Nagyné Baka Eszter és Vigh Máté készítette.)

Zsóri Edit

Idei munkálatok a szegedi medencés kikötőben

A Szegedi Szakaszmérnökség működési területén, a Tisza folyó jobb partján, annak 169,300 fkm térségében helyezkedik el a Szeged III. kerület külterület 02196/4. helyrajzi szám alatt nyilvántartott, országos közforgalmi kikötő, a szegedi medencés kikötő. A következőkben a kikötő területén és a hozzá tartozó kiszolgáló létesítményeken a Szegedi Szakaszmérnökség által az idén elvégzett munkákról számolunk be.

A közel 14 ha alapterületű objektum részét képezi a kikötőmedence és az azt övező, lezáró padkás töltések, a kikötő nyugati oldalán kiépített partfal, továbbá a vízi úthoz csatlakozást lehetővé tevő bejárati csatorna, a hozzá tartozó vezetőtöltésekkel együtt.

A kikötő keleti oldalán fekvő hajózási bázis telephelye a medencés kikötővel közös beruházásban létesült, üzemeltetését az 1988. évi műszaki átadást követően a kikötő kezelésével együtt 1992-ig az ATI-VIZIG látta el. E létesítmények működtetése hosszú idő után, 2010 végén került vissza ismételt Igazgatóságunkhoz. Az egykor átadott ingatlanok, építmények és ingóságok sajnálatos módon olyan műszaki és esztétikai állapotban kerültek vissza az ATI-VIZIG-hez, hogy azok jó karba helyezése, állagmegóvása jelentős többletterheket, a későbbiekben tervezett felújítása pedig jelentős anyagi kiadással járó költségeket ró az Igazgatóságra.

A kikötő bejárati csatornája az elmúlt évek alatt levonult árhullámok során olymértékben feliszapolódott, hogy mára

szinte lehetetlenné tette alacsony tiszai vízállásnál (a mértékadó szegedi állami vízmércére vonatkoztatott +100 cm körüli vízszintnél) a be- és kihajózást még kis merülési mélységű csónakokkal is.

A helyzet megoldására, a medencés kikötő hajózási, hajókikötői, továbbá telelő- és menedékhelyi funkcióinak helyreállítása érdekében az Igazgatóság a bejárati csatorna kotrását tervezte elvégezni az eredetileg kiépített mintakeresztzelvény profilok újbóli kialakításának figyelembe vételével.

A kotrási munka előkészítésének, a munkaterület átjárhatóságának érdekében a bejárati csatorna területének két oldalán

az évek során lerakódott, majd lágú- és fás szárú növényzettel erősen benőtt hordalékkúpok letakarítását – a területileg illetékes Szanka József gátbiztos közreműködése, irányítása és felügyelete mellett – a szakaszmérnökség gépkezelői állománya és az őrzés területén dolgozó közfoglalkoztatottak idén márciusban elvégezték.

Az egy hónapos időtartamot igénybe vevő munkát követően került sor a bejárati csatorna kétoldali vezető töltéseinek felületein, a kőszórásokon, KMZ-burkolatokon és földrézsűkön, továbbá a padkákon és koronákon felnőtt növényzet letakarítására.

(Folytatás a 8. oldalon)

A bejárati csatorna kotrás közben

Idei munkálatok a szegedi medencés kikötőben

(Folytatás a 7. oldalról)

Ezt követően, több év után ismételten láthatóvá váltak a kikötő bejáratának vonalazását megadó vízépítési művek. A növényzettisztítás után jelentős mennyiségű, nagy helyigényű gallyfa keletkezett, melyet aprítékoltattunk, s az így keletkezett, immár az eredetihez viszonyítva minimális térfogatú, mulcsszerű anyagot a kikötő területéről elszállítottuk.

Ezt követően, júliusban lehetőség nyílt arra, hogy szárazföldi kotrógéppel a medencés kikötő bejárat csatornájában a korábban letakarított hordalékkúpok területéről víztükör-szélesítést, fenékszint-mélyítést hajtsunk végre. Július 12-én éjszaka a telephelyre érkezett egy 16,5 méter gémkinyúlású, lánctalpas, hidraulikus, forgó felsővázaz, Kobelco gyártmányú, SK 250 Dynamic Area típusú kotrógép, mely 13-án reggel beállt a kikötő bejárat csatornájának alvízi oldalára, és folyamatos 24 órás üzemben megkezdte az iszap eltávolítását.

Az éjszakai munkavégzésnek köszönhetően másnap, 14-én a déli órákban a munkagép végzett az alvízi oldal iszapkotrásával, majd átvált a felvízi oldalra. Az itt kiemelt jelentős (kb. 1500 m³) mennyiségű mederanyag kellő mértékben kötött volt ahhoz, hogy a bejárat csatorna újonnan kiépített rézsűle mellett egy 3,5 méter széles padka kialakítható legyen – a későbbiekben (a szárazföldről) esetlegesen elvégzendő műszaki beavatkozások biztonságos, akadálymentes lebonyolítása érdekében.

A felvízi oldalra történő átállást követően 14-én délután folytatódott a mederkostrás. Ezen az oldalon, a kikötőmedence felőli részen a kiemelt iszap meglehetősen képlékeny volt, a rendelkezésre álló depónia hely pedig a szükségesnél kisebb területtel rendelkezett, ezért itt padkakialakítás nélkül, a vízszinthez közelítő terepszinten helyeztük el a kiemelt mederanyagot.

A medencés kikötőt övező töltés vízdali rézsűje a kaszálás előtt (a szerző felvételei)

A folyó felé haladva azonban szélesedett a rendelkezésre álló terület, ezért itt már kialakíthatóvá vált a közel vízszintes kotrópálya, mely a kotrógép nagy távolságú benyúlása miatt nélkülözhetetlen volt a biztonságos munkavégzéshez.

A bejárat csatorna kostrási munkája a kezdéstől számított 4. napon készült el a két oldalról összesen kb. 3000 m³ iszap kiemeléssel. A víztükör szélessége a bejárat csatorna torkolatában a kezdeti 2–3 méterről immár 40 méterre terjed ki, a víz mélysége +110 cm tiszai vízállás mellett helyenként eléri az 1,2 métert, így az alvízi oldal mentén húzódó vezetőtöltés vonalát követve lehetőség nyílt kb. 5–6 méter szélességben kisgéphajó ki- és behajózására.

A víztükör szélesítése, a fenékszint-mélyítése biztosítja továbbá, hogy a kikötőmedence területén veszteglő, nagy helyigé-

nyű, és a hajózási bázis telephelyét a bontása során terhelő Millennium úszóház már +250 cm tiszai vízállás mellett kivontatható legyen a kikötő területéről – a korábbi, kostrást megelőző állapot során szükséges, az idei évben elő sem forduló, +400 cm vízszinthez képest.

A kikötőmedencét övező töltések testén – a vegetációs időszak során az elmúlt időszak túlnyomó részben csapadékmentes időjárása ellenére – megjelent növényzet (gyomnövények, allergének, gyalogakác) kaszálása folyamatosan szükséges volt. Ezt a medencés kikötő területén dolgozó közfoglalkoztatottak – Szanka József gátbiztos irányítása mellett – elsősorban kézi erővel végezték el, a kritikus területeken bevonva a szakaszmérnökség gépközlelői állományát is. A kaszálás előkészítésére a korábbi üzemeletető által a hajózási bázis telephelyén belüli rézsűkön és padkákon hátrahagyott hulladékokat, vasakat, sodronyköteleket, betonelemeket az egész év során gyűjtöttük és elszállítottuk, ennek ellenére a mai napig kerülnek elő különböző „meglepetések” a növényzet alól, melyek megnehezítik a karbantartást.

Összességében elmondható, hogy a medencés kikötő állapota mind esztétikailag, mind műszakilag sokat javult az elmúlt és az idei év során is, azonban ezen állapot fenntartása és fejlesztése a továbbiakban is jelentős munkát igényel majd, melynek ellátásában a Szegedi Szakaszmérnökség igyekszik a lehetőségekhez képest a legjobb módon eljárni.

Kohn Sándor

A WaterCore projekt ötödik évközi találkozója Hollandiában

A vezető partner (Ministry of Environment, Energy, Agriculture and Consumer Protection of Hessen), a holland projekt-partnerrel (Province of North Brabant) közösen rendezte meg a WaterCore projekt ötödik, minden partnert magába tömörítő szakmai rendezvényét. A konferencián az ATI-VIZIG részéről e beszámoló írója, Lábdy Jenő, Fiala Károly és Borza Tibor mérnök kollégák (a felső képen) vettek részt 2012. március 27–30. között.

A többnapos rendezvényen 14 partnerszervezettől mintegy 38 vízgazdálkodási szakértő vett részt Európa hét országából. A helyszín a Hollandiában lévő Észak-Brabant tartományi székhelye, azon belül a megyeszékhely Vízgazdálkodási Irodája volt. A félidején túl tartó projektben Igazgatóságunk a szakmai műhelyek munkájában vállal szerepet, illetve a projekt menedzsmantját bonyolítja a vezető partnerrel együttműködve.

A rendezvény központi témái és főbb tapasztalatai a következőkben foglalhatók össze. A vezető partner a legutóbbi előrehaladási jelentés helyzetéről számolt be. A projekt kifizetési ütemezése eddig elmaradt a tervezettől.

Felix Helmich (Project officer, Province of North Brabant) a Watercore projekt-szakértője előadást tartott a mezőgazdasági vízfelhasználás fenntarthatósági és egyéb közgazdasági kérdéseivel kapcsolatban. A vízfelhasználás mértékének csökkentése egy pontosabb vízmérleg-egyensúly kidolgozása által lehetséges. Ezen belül a hasz-

nált vizek felhasználásának mértékét kell növelni az öntözési célú ivóvízkészletek kiváltása érdekében.

További lehetőség a felszíni/felszín alatti vizek helyszínen tartásában rejlik, tározók építésével csökkenteni szükséges az elfolyó vízmennyiséget. A talajvíz-kapacitás nagyobb mérvű kihasználása is jelentőséggel bír a csökkenő csapadékmennyiség miatt.

A következő előadó, Maarten Verkerk beszámolt a régióban megvalósított projektről (Deltaplan Dry Rural Areas), amely a Hollandia vidéki területein fellépő vízhiány elleni küzdelem céljait szolgálja. A projekt a vízgazdálkodásért felelős területi szerv, a regionális hatóság és a farmerek közötti együttműködést fejleszti az állami erdészet bevonásával.

Észak-Brabant tartományi székháza

Karla Niggebrugge beszámolójában kitért arra, hogy Hollandiában a téli időszakban vízfelesleg, a nyári időszakban viszont vízhiány keletkezik. E probléma feloldására a kereslet-kínálat közgazdasági törvényszerűségeit felhasználva – onnan új ötleteket merítve – három vízmérleg-típus kidolgozását végezték el.

Martijn Groenendijk főmérnök (Water Brabant) számolt be a sós talajvíz-felhasználás területén elért eredményeiről. A mélyebben fekvő talajvíztároló rétegekből a sós talajvíz kinyerése (sótalanítás) előtérbe került azokon a területeken, ahol a felszínközeli édesvíztartalékok kimerüléskor vannak, illetve veszélyeztetett helyzetbe kerültek a klímaváltozás hatására. Az eljárást tanulmányban dolgozták ki, amely világszerte mintaként szolgálhat e probléma megoldására.

Terepi bejárásokra is sor került, megtekintettük a Heeswijk kastély környezetében található kisvízfolyások helyreállításának eredményeit. A XX. század erős urbanizációjának és fokozott mezőgazdasági területhasználata miatt köszönhetően az árvízi elöntések és magas talajvízállás káros következményeinek mérséklésére a kisvízfolyások „csatornázása” jelentette a megoldást Hollandiában, amely magával hozta a belvízi hajózás megteremtését és az árvizek gyors levezetését is.

E beavatkozások hátrányos következményei az aszályok gyakoriságának növekedésével megnövekedtek. A fenntartható vízgazdálkodás szempontjainak előtérbe kerülésével e vízfolyások ún. „restaurálása” is napirendre került. A folyómeder tározókapacitásának növelésével, a víz helyszínen tartásával lehet a problémát feloldani. *(Folytatás a 10. oldalon)*

A WaterCore projekt ötödik évközi találkozója Hollandiában

(Folytatás a 9. oldalról)

A meanderező vonalvezetés újbóli kialakítása a tájképre és a természeti értékekre is pozitív hatást gyakorolt.

A második napon szintén terepi bejárson vettünk részt az eftelingi szabadidőpark „helophyte” típusú víztisztító telepén. A szabadidőpark rengeteg látogatót vonz ugyanis, a vízi környezet rendkívül gondos tervezési munka eredményeként alakult ki.

Ezt követően gyárlátogatásra voltunk hivatalosak a Coca-Cola dongeni telephelyén. A kólatermékek 90 %-a ivóvizet tartalmaz, s ez meghatározza nemcsak a termékek minőségét és a mennyiségét, hanem jelentős hatással van a környezetre is. A „waterfootprint” indikátor rávilágít a vízfelhasználás hatékonyságára a mezőgazdasági és ipari szférában, segítve ezzel az ivóvízkincs védelmét a különböző termékek előállításakor.

A kólatermékek előállításához átlagosan 70 liter édesvízre van szükség. Cél például az üdítőitalok esetében, hogy 2020-ra 1,2 liter vízre legyen csupán szükség 1 liter kóla előállításához. Jelenleg 1,8 liter ez a mérőszám.

Végezetül megtekintettük az Oostelijke Langstraat nevezetű projekthelyszínt, ahol

az egymástól út/vasútvonalak által elvágtatott vizes élőhelyek újbóli összekapcsolása valósult meg az elmúlt években.

A harmadik napon a négy tematikus munkacsoport ülésezett:

- a vízgazdálkodás hatékonyságának javítása a vízigény oldaláról nézve;
- az aszálymenedzsment;
- a klímaváltozás hatása a vízgazdálkodásra;
- a lakosság részvételének és tudatosságának erősítése az aszályval és víztakarékossgal kapcsolatos témakörökben.

Döntés született a megszerzett tapasztalatok régióbeli átadásának tematikájáról (Regional Action Plan). A regionális akcióterv, azaz a stratégiák regionális adaptációja a partnerek egyik fő feladata a WaterCore projekt keretein belül szerzett tapasztalatok felhasználása révén.

Elkészült az „E-learning module” demo verziója. Mindegyik modul feltöltése folyamatban van és minden partner nyelvén elérhető lesz.

Szintén elkészült a „WaterCore Survey” nevű külső adatbázis is. Minden szakmai dokumentum, projektleírás, intézmény- és website-elérhetőség felkerült egy rendszerezett adatbázis alá:

<http://www.watercore.eu/>

„Elkészült az E-learning modul demo verziója”

A projekt következő konferenciája Bolognában (Olaszország) lesz 2012 novemberében.

Frank Szabolcs

A projekt munkatársai

Hidrometeorológiai helyzetjelentés – 2012. július

Júliusban eleinte folytatódott az előző hónapoz hasonló, rendkívül száraz idő, a csapadékhiányt érdemben csak a hónap utolsó dekádjában jelentkező záporok enyhítették. A csapadék területi eloszlása szélsőséges volt: míg Dombegyház és Város-

föld körzetében, valamint a Tisza–Maros szögben 60 mm fölötti havi összegeket is mértek, addig ez az érték északon, több helyen még a 25 mm-t sem érte el. Az igazgatósági területi átlag 45,1 mm lett, amely 10 %-kal maradt el a sokéves havi átlagtól.

Az Országos Meteorológiai Szolgálat július közepétől felfüggesztette az „időjárási napijelentés” szolgáltatását, emiatt a szegedi meteorológiai állomás adatai helyett az igazgatóságunk zákányzéki állomásán mért léghőmérsékleteket viszonyítottuk a Szegeden mért sokéves értékekhez. A havi középhőmérséklet jelentősen, 3,3 °C fokkal meghaladta a sokéves havi átlagot. A hónap első felében volt a legmelegebb, ebben az időszakban nappal és éjszaka is magasabb hőmérsékletek voltak az átlagnál. A tartós kánikula csak a hónap közepétől enyhült, ekkortól a napi maximumok többször is a sokéves átlag alatt maradtak. Nyári nap (napi maximum hőmérséklet > 25 °C) 30, hőségnap (napi maximum hőmérséklet > 30 °C) 21, forró nap (napi maximum hőmérséklet ≥ 35 °C) 8 alkalommal fordult elő, az eddigi maximumokhoz közeli számban.

Időszak	Atívizig területi csapadék (mm)						
	maximum		minimum		átlag		
	helye	helye	sokévi átlaghoz viszonyított				
				csapad. (%)	eltérés (mm)		
tárgyhavi	76,9	Dombegyház	15,2	Öcsöd g.h.	45,1	90	-4,9
nov. 1-től	–	–	–	–	300,9	73	-109,1

Folyók vízjárása:

Az igazgatóságunk kezelésében lévő folyószakaszokon júliusban mélyen a sokéves havi átlag alatti, alig változó vízállások voltak jellemzők.

A Maros makói szelvényében a hónap végén a vízállás az eddig mért legkisebb vízszintet (LKV-t) is megközelítette, 27 cm-rel.

Szarvasnál a Hármas-Körös végig duzzasztott állapotban volt.

Vízmerce	Tárgyhavi felszíni vízállás (cm)						
	maximum		minimum		közép		
	dátum	dátum	dátum	dátum	mederteltség (%)	eltérés	
Tisza, Szeged	130	07.01.	102	07.10.	113	30	-89
Maros, Makó	-13	07.01.	-80	07.27.	-51	8	-117
Körös, Szarvas	483	07.03.	473	07.24.	478	56	-1

A felszíni vízállás-táblázatban az „eltérés” az eltérést jelöli a sokéves havi átlagtól

Talajvízkút		Tárgyhavi közepes talajvíz állás (cm)		
száma	helye	terep alatt	változása az elmúlt hónapoz viszonyítva	eltérés a sokéves havi átlagtól
002318 (453)	Hódmezővásárhely	-336	-36	-73
002332 (473)	Mezőhegyes	-333	-22	13
002357 (831)	Kiskunfélegyháza	-207	-10	-79

Talajnedvesség:

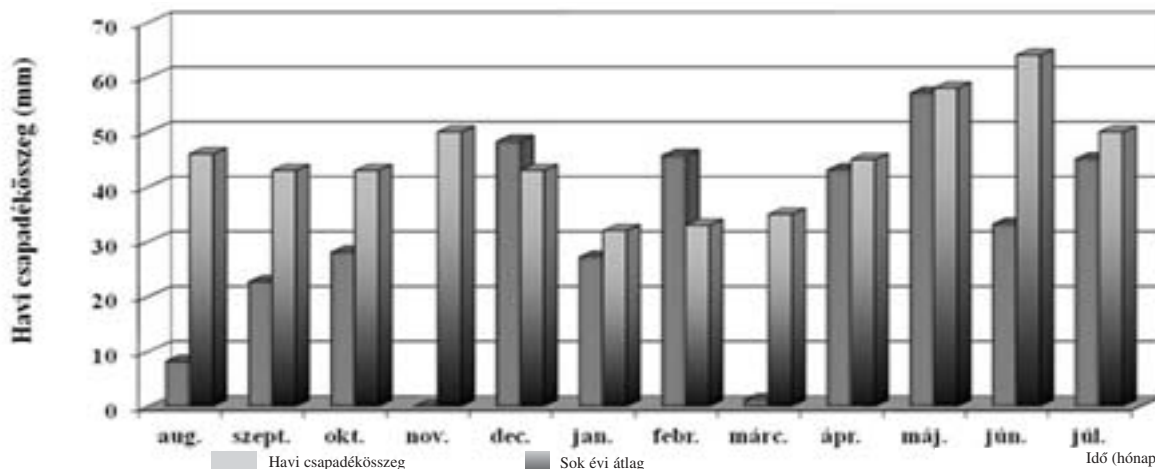
Július végén a talajok legfelső rétegében a nedvesség az egy hónappal korábbi állapozhoz képest lényegesen magasabb, a mélyebb régiókban kissé alacsonyabb volt: 0–20 cm között 50–70 %, 20–50 cm mélységben 10–20 % körüli, míg 50–100 cm között 30–40 %-os víztartalom volt a jellemző.

Belvízhelyzet:

Működési területünkön a befogadók alacsony vízszintje miatt a belvízesatornák gravitációs kivezetésének lehetősége biztosított volt, közvetlenül csapadéktervékenységből származó belvízelöntés a hónap folyamán nem fordult elő.

Lázár Miklós

Havi csapadékösszegek területi átlaga az ATI-VIZIG területén 2011–2012

Eredményes „TeSzedd”-akció

2011-ben az ATI-VIZIG működési területén, Csongrád megyében, valamint Békés és Bács-Kiskun megye ide tartozó településeiben összesen mintegy 4300 önkéntes, több mint 400 m³ szemetet szedett össze, közel 280 ha területet megtisztítva.

Az idei akciót a VM Környezetügyért Felelős Államtitkársága és a Belügyminisztérium szervezte, mottója: „Összefogás a tiszta Magyarorszáért”. A június 2-i akciónak szakmai lebonyolításához, szükséges eszközeihez és kommunikációjához az anyagi kezet az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség biztosította.

Országsszerte idén is a vízügyi igazgatóságok voltak a szervezés fő koordinátorai. A tavalyi évhez hasonlóan most is a Köztisztasági Egyesülés hulladékgazdálkodási szolgáltatásokat nyújtó cégei gondoskodtak az összegyűjtött hulladék szakszerű elszállításáról és ártalmatlanításáról.

A „TeSzedd”-akció szervezésében az ATI-VIZIG-gel együttműködött az Alsó-Tisza-vidéki Nemzeti Környezetügyi Intézet, az ATI-KTVF, a Kiskunsági és a Körös–Maros Nemzeti Park, valamint a Csongrád, a Békés és Bács-Kiskun megyei Polgárőrszövetség.

Az ATI-VIZIG idén 20 hulladékgyűjtési helyszínt jelölt ki, ahol csatlakozhattak az önkéntesek. Szegeden öt helyszínen szedték a kommunális hulladékot a résztvevők:

- az újszegedi gátórház–Belvárosi híd közötti szakaszon;
- a Bertalan híd–Vízügyi Történelmi Emlékhely között;
- a Szillér-Baktó–Fertői főcsatorna menti erdősávban;
- a Paphalmi töltés mentén lévő erdősávban;

Az újszegedi Laponon is gyűlt a szemet

– a Sínpár utca végén, a kisvasúti töltés nyomvonala mentén.

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságtól mintegy 120-an vettek részt a hulladékgyűjtésben. További hét, nem vizig által kijelölt területen folyt szemétszedés. E helyszíneket a Kiskunsági Nemzeti Park, a Csongrádi megyei Polgárőrszövetség, civil egyesületek, MÁV-dolgozók jelölték ki, és nagyrészt saját létszámmal – kiegészülve a civil lakossággal – szedték a szemetet.

Az ATI-VIZIG működési területén 38 település 88 helyszínén folyt hulladékgyűjtés, mintegy 4000 ember (cégek, civil szervezetek, polgárőregyesületek dolgozói, családok, iskolák, óvodák, magánszemélyek) részvételével, akik közel 4000 zsák hulladékot gyűjtöttek össze, ezzel mintegy 800 ha területet megtisztítva.

Minden helyszínen előre kijelölt – felkészített – csoportvezetők koordinálták a szemétszedést. A résztvevők zsákokat és kesztyűt kaptak a szervezőktől, az összegyűjtött szemet elszállításában pedig a helyi közszolgáltató cégek nyújtottak segítséget.

Szöveg és fotó: N. N.

Eligazítás előzte meg az akció kezdetét minden helyszínen

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság lapja
www.ativizig.hu

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
Elnöke és felelős kiadó:
Dr. Kozák Péter
Felelős szerkesztő: Pálffy Katalin
Szerkesztő: Nagyszöllősi Nóra

Szerkesztőség: H-6701 Szeged, Pf.: 390
6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 36/62/599-599; Fax: 36/62/599-555
E-mail: n.nora@ativizig.hu
Nyomás: „NORMA” Nyomdász Kft.,
Hódmezővásárhely

F.: ATI-VIZIG
6720 Szeged, Stefánia 4.
6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE
SZEGED I.
Megyei Postahivatal
6701

NYOMTATVÁNY